

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „BUSTURAS“

2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2019 m. gegužės 7 d.
Šiauliai

1. Trumpa informacija apie įmonę, įmonės vadovą:

Uždaroji akcinė bendrovė „Busturas“ (toliau – Bendrovė) įregistruota 1990 m. gruodžio 18 d., rejestro Nr. 110171. Įmonės kodas 144127993; PVM mokėtojo kodas LT441279917. Bendrovės finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d. Bendrovė ataskaitiniais metais filialų neturėjo. Bendrovė dukterinių įmonių neturi. Įmonės įstatuose įregistruotos šios ekonominės veiklos rūšys:

- keleivių vežimas miesto arba priemiestiniu sausumos transportas (EVRK kodas 49.31);
- kitas, niekur kitur nepriskirtas keleivinis sausumos transportas (EVRK kodas 49.39);
- kita pašto ir pasiuntinių (kurjerių) veikla (EVRK kodas 53.20);
- kelionių agentūrų veikla (EVRK kodas 79.11). Šiuo metu ši veikla nevykdoma;
- ekskursijų organizatorių veikla (EVRK kodas 79.12).

Bendrovė gali užsiimti bet kokia kita veikla, kuri neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams, nors ir neįregistruota bendrovės įstatuose.

Direktoriaus vardas, pavardė – Vaidas Seirackas. Direktoriaus pareigas eina nuo 2016 09 01 d.

2. Informacija apie įmonės veiklos finansinius rodiklius ir pokyčius:

1 lentelė

Eil. Nr.	Veiklos vertinimo rodikliai	2016-12-31	2017-12-31	2018-12-31	Trumpas komentaras (pagal poreikį)
1.	Pardavimo pajamos, tenkančios vienam darbuotojui, Eur	22 581	23 613	25 052	
1.1.	Pardavimo pajamos, Eur	9 348 505	9 161 827	9 093 872	Nuo 2017.07.01 nebevykdoma vietinio (priemiestinio) susisiekimo veikla.
1.2.	Vidutinis sąlyginis metinis darbuotojų skaičius, žm.	414	388	363	
2.	Ūkinės-finansinės veiklos pelningumas				
2.1.	Bendrasis pelningumas, proc.	29,93	31,05	33,19	
2.2.	Grynasis pelningumas, proc.	-0,24	2,67	3,04	
2.3.	Grynasis pelnas (nuostoliai), Eur	-22 126	244 590	276 351	
2.4.	Turto grąža, proc.	-0,34	3,96	4,00	
2.5.	Nuosavo kapitalo grąža, proc.	-0,88	8,89	9,17	
3.	Mokumo rodikliai				
3.1.	Bendrasis skolos rodiklis, koef.	0,28	0,28	0,36	
3.2.	Bendrasis likvidumo koeficientas, koef.	1,81	2,01	1,40	
3.3.	Apyvartinis kapitalas, Eur	993 973	1 203 516	672 342	
4.	Efektyvus sąnaudų valdymas				
4.1.	Bendras pardavimo savikainos, pardavimo sąnaudų, bendrųjų ir administracinių sąnaudų lygis, proc.	99,97	97,21	96,78	

4.2.	Pardavimo, bendrosios ir administracinės sąnaudos, Eur	2 794 812	2 589 213	2 725 440	
5.	Papildomų finansavimo šaltinių pritraukimas ir panaudojimas (išskyrus Savivaldybės skirtas lėšas)	257 649	256 700	252 223	Panaudojimas: Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas

3. Informacija apie pagrindinius įmonės veiklos (nefinansinius) rodiklius ir pokyčius:

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje bendrovėje buvo 133 autobusai, iš jų 100 skirti miesto keleivių vežimui. Vidutinis miesto autobusų amžius – 15,3 m., lyginant su praėjusiu laikotarpiu - sumažėjo 1,3 metų. Tolimojo susisiekimo maršrutuose dirbančių autobusų amžius – 13,8 m., lyginant su praėjusiu laikotarpiu – sumažėjo 2,2 metų.

Nurašyta 15 nusidėvėjusių autobusų. Nupirkti 3 nauji M3 klasės, MAN Lion's Coach markės autobusai.

UAB „Busturas“ 2018 metais pervežė 12,9 mln. Keleivių. Tai 542 tūkst. keleivių arba 4 proc. mažiau nei pervežta 2017 metais. Pokytį didina ir tai, kad 2017 m. iki liepos 1 d. aptarnavome ir vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutais, kurių metu buvo pervežta 138,4 tūkst. keleivių. Taip pokytį didina ir tai, kad per 2018 m. laikinai sustabdėme 2 tolimojo susisiekimo maršrutus, dėl jų nuostolingumo, bei dar dviejų maršrutų sumažinamas dienų skaičius, kuriomis vykdomi maršrutai. Bendras tolimojo susisiekimo keleivių skaičius per 2018 m. sumažėjo 14 %.

Miesto maršrutais per 2018 m. buvo pervežta 2,63 %, arba 338 266 keleiviais mažiau, palyginus su 2017 m. Per 2018 m. buvo pervežta 12 504 396 keleiviai miesto maršrutais. Keleivių srautų galimos mažėjimo priežastys susijusios su demografiniais pokyčiais, miesto infrastruktūra, bei transporto priemonėmis, kuriomis turi būti užtikrinama viešojo transporto paslauga mieste.

4. Informacija apie įmonės strateginių tikslų įgyvendinimą 2018 metais:

2018 m. įmonė siekė 2-jų strateginių tikslų:

Tikslas 1. Kelti viešojo susisiekimo autobusais paslaugų kokybę miesto ir tolimojo susisiekimo maršrutais bei užsakomaisiais reisais, siekiant išlaikyti turimas keleivių segmentų apimtis.

Tikslas 2. Didinti pajamas ir mažinti kaštus efektyvinant valdymo ir organizacinius procesus įmonėje.

1-o ir 2-o strateginio tikslo įgyvendinimo bendros išlaidos Eur bei įgyvendintų priemonių dalis jiems pasiekti 2018 m. procentais pateikiama žemiau esančioje 2 lentelėje:

2 lentelė

2018 m. planuota abiem tikslams pasiekti suma, Eur	2018 m. bendros abiejų tikslų faktinės įgyvendinimo išlaidos, Eur	2018 m. bendra abiejų tikslų įgyvendinimui išleista lėšų dalis nuo suplanuotos bendros sumos, procentais	2018 m. suplanuotų ir įgyvendintų priemonių dalis, procentais nuo visų suplanuotų
1 485 965	1 052 797	70,85	80,09

1-am tikslui pasiekti iškelti 4 uždaviniai, jų įgyvendinimui suplanuota 1 410 405 Eur 1-am tikslui įgyvendinti išleista 1 032 878 Eur (arba 73,26 proc. nuo suplanuotų). Įgyvendinta 90,15 proc. visų priemonių, skirtų 1-am tikslui pasiekti.

Pagrindiniai įgyvendinti projektai ir priemonės 1-am tikslui pasiekti (kurie pakėlė **viešojo susisiekimo autobusais paslaugų kokybę miesto ir tolimojo susisiekimo maršrutais bei užsakomaisiais reisais 2018 metais**):

1. įsigyti 3 nauji Man Lion's Coach markės autobusai, skirti tolimojo susisiekimo maršrutams bei užsakomiesiems reisams aptarnauti;

2. keleivių ir ekipažų kontrolieriai aprūpinti vaizdo įrašymo įranga, taip prevenciškai užtikrinamas jų, bet kartu ir visų keleivių saugumas, mažėja konfliktinių situacijų;

3. išplėstas viešojo transporto e. bilieto kortelių papildymo vietų tinklas iki 50;

4. nupirktų 1400 vnt. darbo uniformų (jų dalių) keleivius ir klientus aptarnaujančiam personalui;

5. įdiegta keleivių su regos negalia informavimo apie maršrutus priemonių sistema, mobili aplikacija telefone „Transporto balsas“, kuri skirta silpnaregiams ir akliesiems gauti informaciją apie transporto stoteles, transporto priemones, kryptis, tvarkaraščius;

6. atsirado galimybės už keliones miesto ir tolimojo susisiekimo maršrutais, perkant bilietą pas vairuotoją, atsiskaityti bekontaktėmis banko „Visa“, „MasterCard“, „V-Pay“ mokėjimo kortelėmis;

7. AS Siuntų skyriuje sumontuota vaizdo stebėsenos sistema (2 kameros 1 vietai);

8. pasiekėme optimalų AN protokolo surašymo greitį - vidutiniškai surašoma per 7 min./1 pažeidėjui;

9. įdiegtas tolimojo susisiekimo maršrutų bilietų savitarnos terminalas autobusų stotyje, veikiantis 24/7;

10. įdiegtos 2 kasos sistemos siuntų skyriuje (greitesnis darbas);

11. visose kasose, KAC ir Siuntose įdiegtos fiskalizuotos kompiuterinės kasos su bekontaktį banko kortelių skaitytuvais (greitesnis darbas, greitesnis apmokėjimas);

12. paruoštas išorinių UAB Busturas paslaugų katalogas:
<https://busturas.lt/images/banners/paslaugu.pdf>.

Priemonėmis buvo siekiama išlaikyti turimą keleivių skaičių. Pagrindimui pateikiama 2018 m. miesto vidutinis ne darbo dienomis važiuojančių keleivių skaičius, kuris padidėjo nežymiai (0,34 proc.), tuo tarpu vidutinis keleivių, besinaudojančių viešuoju transporto darbo dienomis, skaičius sumažėjo 0,97 proc. Svarbu, kad šiame skaičiuje yra realūs keleiviai, kurie naudojami e.bilietu. Žemiau esančioje 3 lentelėje pateikti minėti vidutiniai keleivių skaičiai palyginus 2017 ir 2018 m.:

3 lentelė

Realūs keleiviai*	2017	2018	Pokytis vnt.	Pokytis %
Vidutinis darbo dienos keleivių skaičius	17585	17415	-170	-0,97
Vidutinis ne darbo dienų keleivių skaičius	7935	7962	27	0,34

*Realiu keleiviu vadinamas UAB „Busturas“ duomenų bazėje esantis asmuo, kuris per ataskaitinį laikotarpį naudojo e. kortelę (**terminuotas bilietas arba e. pinigė**). Nėra įvertinami tik pardavimai pas vairuotojus, kurie sudaro iki 9 proc. bendro kiekio.

Tuo tarpu atitinkamai kaip kito keleivių segmentai mieste pateikta 4 lentelėje:

4 lentelė

Realių keleivių *, besinaudojančių terminuotais e. bilietais, pasiskirstymas pagal segmentus

Realūs keleiviai	2017 m. (vnt.)	2018 m. (vnt.)	Proc. dalis bendrame realių keleivių skaičiuje 2017 m.	Proc. dalis bendrame realių keleivių skaičiuje 2018 m.
Mokiniai	3885	3767	29,00	29,19
Studentai	389	303	2,90	2,35
Asmenys, kurie nesinaudoja jokia lengvata (vardinės ir nevardinės e. bilieto kortelės)	1394	1391	10,40	10,77
Asmenys, kuriems 75 m. ir daugiau (važiavimo miesto autobusais 100 % nuolaida taikoma įsigyjant kartinį elektroninį bilietą)	5418	5112	40,43	39,59
Asmenys, kuriems 70 m. ir daugiau (100 % lengvata taikoma važiuojant miesto autobusais tik savaitgalio dienomis)	1409	1472	10,51	11,40
Asmenys, kuriems sukakęs senatvės pensijos amžius ir kuriems nustatytas didelių spec. poreikių lygis ((važiavimo miesto autobusais 100 % nuolaida taikoma įsigyjant kartinį elektroninį bilietą)	222	199	1,66	1,54
Nepriklausomybės gynėjai, politiniai kaliniai, tremtiniai, sausio 13-osios dalyviai	52	51	0,39	0,39

Asmenys, kuriems daugiau nei 70 m. (šiauliečiai ir ne šiauliečiai)	82	78	0,61	0,60
Neįgalieji (pagal LR transporto lengvatų įstatymą)	550	539	4,10	4,17
IŠ VISO:	13401	12912	100	100

*Realiu keleivių vadinamas UAB „Busturas“ duomenų bazėje esantis asmuo, kuris per atskaitinį laikotarpį naudojo e. kortelę, kaip **terminuotą bilietą**. Nėra įvertinami pardavimai pas vairuotojus bei keleiviai, kurie naudojami e. pinigine.

2-am tikslui pasiekti išskirti 2 uždaviniai, jų įgyvendinimui buvo suplanuota 75 560 Eur, išleista 19 919 Eur (tai yra 26,36 proc. nuo suplanuotų, nes perkelta į 2019 m. apie 30 000 Eur projektas dėl automatinių vartų į teritoriją įrengimo ir apie 20 000 Eur Verslo valdymo programos įdiegimo). Įgyvendinta 64,29 proc. visų priemonių, skirtų 2-am tikslui pasiekti.

5. Stiprieji ir silpnieji įmonės veiklos aspektai 2018 metais.

5.1. Stiprieji veiklos aspektai:

- vyko nuolatinis poreikio darbuotojų kvalifikacijai kelti fiksavimas ir išryškimas; daugiau nei įprastai skirta dėmesio darbuotojų kvalifikacijos kėlimui (išorinių sertifikuotų mokymų tiekėjų buvo apmokyta 26 proc. darbuotojų; nuo 2018 metų pradžios įmonėje pradėjo veikti „BUSAKademija“. Tai vairuotojų-konduktorių, kasininkų, keleivių kontrolierių ir kitų darbuotojų vidinių mokymų sistema, šių vidinių mokymų metu apmokyti 316 darbuotojų; daugiausiai apmokyta vairuotojų-konduktorių);

- vidutinis darbuotojų užmokestis padidėjo daugiau nei 12 proc.;
- per 2018 m. darbuotojų skaičius pasiekė optimalų skaičių;
- nuolatinis autobusų, skirtų miesto maršrutams atnaujinimas;
- pagerinta viešojo transporto paslaugos kokybė: išplėstas viešojo transporto e. bilieto kortelių papildymo vietų tinklas; atsirado galimybės už keliones miesto ir tolimojo susisiekimo maršrutais, perkant bilietą pas vairuotoją, atsiskaityti bekontaktėmis kortelėmis; įdiegtas „transporto balsas“);

- nuolat modernizuojama vidaus procesų infrastruktūra: naujų darbuotojų darbo laiko apskaitos žiniaraščių, dirbtuvių darbo organizavimo ir apskaitos programų įdiegimas/atnaujinimas sudarė prielaidas šiuolaikiškam dirbtuvių darbo apskaitai, remonto darbų organizavimui ir darbo laiko apskaitai.

5.2. Silpnieji veiklos aspektai:

- dirbančių įmonėje specialistų/tarnautojų kompiuterinis raštingumas vis dar žemas, tai riboja galimybes išnaudoti standartinius IT programinius instrumentus;

- komunikacinis prieinamumas prie aptarnaujamų keleivių segmentų siekiant pristatyti naujas / modifikuotas paslaugas, juos šviesti turint ribotas finansines galimybes yra sudėtingas;

- nėra susistemintų tikslų duomenų apie įmonės pagrindinius keleivių segmentus, neatliekamas keleivių pasitenkinimo paslaugomis tyrimas, kas reikalinga planuojant sprendimus ir poveikio priemones;

- didelis darbuotojų pasipriešinimas inovacijų taikymui;

- darbuotojai (ypač vadovų ir specialistų lygmenyje) nėra skatinami už aukštesnės pridėtinės vertės kūrimą, daugiau už tiesioginių funkcijų savaiminį atlikimą;

- nuolat augančios sąnaudos dėl autobusų parko ir gamybinės bazės senumo ir senėjimo;

- atskirų tarnautojų/darbininkų žema kvalifikacija, atitinkamai atskirų procesų technologinis lygmuo žemas;

- vairuotojų amžiaus vidurkis ganėtinai didelis (54,9 m.);

- autobusų markių per didelė įvairovė (lemia viešųjų pirkimų specifiką) įtakoja sandėlio likučius ir kitus veiklos sąnaudas didinančius rodiklius;

- dalis verslo valdymo programinės įrangos paketų pasenę.

6. Svarbūs įvykiai, įvykę įmonėje per praėjusius finansinius metus, ar kita svarbi informacija.

- įdiegta ir pradėta naudoti viena pažangiausia duomenų nutekimo apsaugos ir šifravimo sistema – „Safetica“. Tarp svarbiausių „Safetica“ privalumų – kenksmingos veiklos atpažinimas ir blokavimas, neteisėto duomenų kopijavimo prevencija, galimybė apsirašyti individualias tvarkas, kuriomis priskiriamos teisės dirbant su svarbiais dokumentais;
 - 2018 m. spalio 29 d. pasirašyta kolektyvinė sutartis su profesine sąjunga, kuri galios 3 metus;
 - Per 2018 m. įvykę viešieji pirkimai/pasirašytos sutartys dėl transporto priemonių įsigijimo:
 - 2018 m. sumokėta pradinė įmoka (15 proc. sutarties kainos be PVM) už 12 vnt. naujų autobusų, kurie įsigyti pagal ES projektą.
 - įvykdytos pirkimo procedūros ir pasirašyta pirkimo sutartis dėl 9 vnt. dviašių (2008 m. gamybos) bei 6 vnt. triašių (2009 m. gamybos) autobusų įsigijimo;
 - įvykdytos pirkimo procedūros ir pasirašyta pirkimo sutartis, dėl naujų 6 vnt. žemagrindžių, mažos talpos autobusų įsigijimo.
 - Vykdomi renovavimo darbai bendrovės teritorijoje, per 2018 m bendrovės gamybinės bazės renovavimui buvo pasirašyta sutarčių už 309 557 eurų. Darbų atlikta už 312 810 eurų.
-